

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 25P/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124200647
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8124200647.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XX, A. D., toho času E. F. B., v konaní zastúpenej opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., pochádzajúcej z matky H. B., nar. XX.XX.XXXX a z otca I. B., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom C. XX, A. D., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov, o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Nariaďuje ústavnú starostlivosť nad mal. A. B., nar. X.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre, D. XXX, XXX XX B.,

II. otec aj matka s ú p o v i n n í prispievať na výživu mal. A., každý sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré bude poukazovať k rukám Reedukačného centra D. XXX, XXX XX B., vždy do 25. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúcnosti,

III. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. ÚPSVAR Prešov (ďalej len „kolízny opatrovník“) podal na tunajší súd dňa 23.1.2024 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti pre maloletú A. B. vzhľadom k tomu, že reedukačný proces maloletej nie je ukončený, pozitívne zmeny v jej správaní nie sú dostatočne fixované a zvnútornené.

2. Matka ani otec dieťaťa sa k podanému návrhu nevyjadrili.

3. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom maloletej, oboznámením sa so správou kolízneho opatrovníka a Reedukačného zariadenie Bačkov a ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutočný stav:

4. Uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 25P 19/2023-8 z 17.8.2023 tunajší súd nariadil rodičom, aby mal. Veroniku dočasne odovzdali do starostlivosti Reedukačného centra, D. XXX, B..

5. Z výsluchu maloletej plyní, že si je vedomá dôvodov, pre ktoré bola umiestnená v Reedukačnom centre Bačkou. Je si vedomá, že musí opätovne získať dôveru,

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 15.4.2024 vyplýva cit: „Dňa 02.02.2024 ÚPSVaR Prešov vykonal návštevu maloletej v zariadení, počas ktorej uviedla, že v zariadení si zvykla, našla si kamarátky, s ktorými sa venujú prevažne loptovým hrám. S rodinou je v pravidelnom telefonickom kontakte. Strava v zariadení jej chutí, cíti sa bezpečne a nikto jej neublíži. V školskom roku 2023/2024

maloletá je žiačkou 5. ročníka Špeciálnej základnej školy v B.. Škola je súčasťou reedukačného centra, preto je jej školská dochádzka pravidelná. Je to jej deviaty rok povinnej školskej dochádzky. Je vzdelávaná vo variante A. Adaptácia na režim zariadenia prebehla bez väčších problémov. Režimu a pravidlám zariadenia sa primerane prispôbila. Je tichej, nekonfliktnej povahy, v kolektíve je obľúbená a priateľská. Maloletá ma tendenciu veriť všetkému čo počuje, bez overenia si informácií. Na upozornenia zamestnancov reedukačného centra reaguje neprimerane a s odvrávaním. Do činnosti reedukačného centra sa zapája na základe aktuálnej nálady. Je potrebná neustála motivácia a kontrola zo strany zamestnancov reedukačného centra. Maloletá je zdravá, pravidelne absolvuje psychoterapiu u psychológa zariadenia. Počas Veľkonočných sviatkov bola prepustená do domáceho prostredia. V deň návratu do reedukačného centra, t. j. 03.04.2024, matke ušla, jej nezvestnosť bola nahlásená na OO PZ I.. V poobedňajších hodinách dňa 03.04.2024 bola zachytená hliadkou OO PZ Jarovnice. Do zariadenia sa vrátila vo večerných hodinách v doprovide zamestnancov reedukačného centra, ktorí ju vyzdvihli na OO PZ v Jarovniciach. Reedukačný proces u maloletej nie je ukončený. Pozitívne zmeny v jej správaní nie sú dostatočne fixované a zvnútornené. Reedukačné centrum odporúča pokračovať v reedukačnom procese nakoľko maloletá v domácom prostredí naďalej nerešpektuje matku a uteká z domu, preto ÚPSVaR Prešov trvá na podanom návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti.“

7. Zo správy Reedukačného centra Bačkov z 27.3.2024 plyní cit.: „Škola: V školskom roku 2023/2024 je žiačkou V. ročníka v ŠZŠ v B., rok školskej dochádzky deťaty. Je vzdelávaná vo variante A. Na vyučovacích hodinách pracuje väčšinou samostatne, ale je nevyhnutné ju neustále kontrolovať a vhodne usmerňovať. Číta plynule. Písma má veľmi pekné, ale pri danej činnosti prevláda unáhlenosť. V matematike zvláda učivo požadované daným ročníkom. Pedagogických pracovníkov rešpektuje. Škola sa nachádza priamo v zariadení Reedukačného centra, čiže dochádzka do školy je pravidelná. V kolektíve je obľúbená, kamarátska, ochotná neustále pomôcť svojim spolužiakom. Je veľmi empatická. V triednej rade vzorne vykonáva funkciu predsedníčky triedy. Výchova: Po príchode do zariadenia sa do kolektívu dievčat zapojila bez problémov. Je skôr tichejšej povahy, bez konfliktov s inými dievčatami a dospelými. Je naivná, uverí všetkému, čo počuje. Vyhľadáva skôr spoločnosť dospelých, občas to pôsobí vtieravo. Na upozornenia občas reaguje neprimerane a hnudraním. Do činnosti sa zapája podľa aktuálnej nálady, je potrebná neustála kontrola a motivácia. V činnostiach je však šikovná. Zdravotný stav: Je zdravá. Pravidelne absolvuje psychoterapie u psychológa zariadenia. Kontakt s rodinou: Udržiava telefonický kontakt. Cez prázdniny bola v domácom prostredí návrat bol včas, a však matka sa sťažovala na jej správanie, utekala z domu a sebapoškodzovala sa. Záver: Prevýchovné pôsobenie má na žiačku veľmi pozitívny vplyv, preto Reedukačné centrum Bačkov odporúča aj naďalej pokračovať v prevýchovnom procese.“

8. Rodičia sú poberateľmi prídavkov na dieťa a hmotnej núdzy.

9. Podľa § 54 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

10. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37ods.3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. V predmetnom konaní vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej A.. Ústavná starostlivosť je dôvodná, pretože reedukačný proces maloletej nie je ukončený. Pozitívne zmeny síce u nej nastali, avšak pri návšteve u rodičov utiekla, nezvestnosť nahlásila jej matka a príslušníci OO PZ Jarovnice ju našli, teda pozitívne zmeny nie sú, ako uviedol kolízny opatrovník, zvnútornené a fixované.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené súd nariadil ústavnú starostlivosť na mal. A., ktorá sa bude vykonávať v E. F. B., nakoľko je to v záujme jej priaznivého psychického a sociálneho vývinu.

19. Zároveň súd určil výživné zo strany rodičov, a to tak, že obom rodičom uložil povinnosť ho uhrádzať vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, keďže sú poberateľmi prídavkov na dieťa a hmotnej núdze. Výživné budú rodičia poukazovať k rukám centra, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v piatich vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).